

**แบบการเสนอผลงาน
(ระดับชำนาญการ และระดับชำนาญการพิเศษ)**

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลบุคคล/ตำแหน่ง

ชื่อผู้ขอประเมินนางสาวช่อผกา วงศ์จอม.....

ตำแหน่งปัจจุบันนักวิชาการป่าไม้ชำนาญการ.....ตำแหน่งเลขที่ ๓๐๔๗.....
ส่วนควบคุมและปฏิบัติการไฟฟ้าส่วนนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๙ ทำหน้าที่หัวหน้าโครงการพัฒนาป่าไม้
ตามแนวพระราชดำริบ้านห้วยคา จังหวัดอุบลราชธานี

หน้าที่ความรับผิดชอบของตำแหน่งปัจจุบัน

๑. ทำหน้าที่บริหารจัดการ ควบคุม กำกับดูแล การปฏิบัติงานของหน่วยงานให้เป็นไปตามเป้าหมาย/
แผนงานโครงการ เกิดประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลต่อภารกิจงานขององค์กร โดยมีภารกิจหลักเพื่อ
สนองงานตามแนวพระราชดำริด้านป่าไม้ ของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดช
มหาราช บรมนาถบพิตร เพื่อปกป้องดูแลรักษา ทรัพยากรป่าไม้ สัตว์ป่า และความหลากหลายทางชีวภาพ
ให้มีความอุดมสมบูรณ์ และเกิดความสมดุลตามธรรมชาติ ควบคู่กับการพัฒนา และส่งเสริมคุณภาพชีวิตของ
ชุมชนรอบพื้นที่ป่าอนุรักษ์ให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ลดการพึ่งพิงและใช้ทรัพยากรป่าไม้ทางตรง ก่อให้เกิดการ
ใช้ประโยชน์จากทรัพยากรป่าไม้อย่างมีส่วนร่วมและยั่งยืน

๒. ประสานงาน ให้การสนับสนุน และให้ความร่วมมือกับหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ชุมชน
โรงเรียนรอบพื้นที่ เพื่อสร้างแนวร่วมและปลูกจิตสำนึกด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๓. ควบคุม กำกับ ติดตาม ให้คำแนะนำตลอดจนการบริหารสัญญาจ้างผู้รับเหมาในการดำเนิน
กิจกรรมงานปลูกป่าห้วย บำรุงป่าห้วย ๒-๖ ปี การจัดทำแนวกันไฟในพื้นที่ป่าอนุรักษ์ที่อยู่ในความ
รับผิดชอบของโครงการฯให้เป็นไปตามแผนงาน และระยะเวลาที่กำหนด

๔. เพาะชำกล้าไม้ เพื่อแจกจ่ายและส่งเสริมให้กับชุมชน หน่วยงานต่างๆ นำไปปลูกสร้างประโยชน์
ทั้งทางตรงและทางอ้อม ส่งเสริมการปลูกป่าเลียนแบบธรรมชาติ ป่า ๓ อย่าง ประโยชน์ ๔ อย่าง และเพิ่ม
พื้นที่สีเขียวเพื่อลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก

๕. ดำเนินกิจกรรมสร้างเครือข่ายแนวร่วมด้านการอนุรักษ์ ผ่านกิจกรรม ปลูกป่าไม้ ตามโรงเรียนที่อยู่ใน
ใน/รอบพื้นที่ป่าอนุรักษ์ เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจ และปลูกสร้างจิตสำนึกแนวร่วมเครือข่ายเยาวชนด้าน
การอนุรักษ์

๖. บูรณาการการปฏิบัติงานร่วมในพื้นที่ป่าอนุรักษ์และสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่
เกี่ยวข้อง ได้แก่ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า อุทยานแห่งชาติ สถานีควบคุมไฟฟ้า หน่วยจัดการต้นน้ำ และส่วนฟื้นฟู
และพัฒนาพื้นที่อนุรักษ์ เป็นต้น

ตำแหน่งที่จะแต่งตั้ง.....นักวิชาการป่าไม้ชำนาญการพิเศษ ตำแหน่งเลขที่๑๓๗๕.....
กลุ่มงานวิชาการ สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑

หน้าที่ความรับผิดชอบของตำแหน่งที่จะแต่งตั้ง

๑. ศึกษา วิจัย และพัฒนาวิชาการและจัดการด้านพฤกษศาสตร์ป่าไม้ และระบบนิเวศวิทยาป่าไม้ และวิทยาการด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องในพื้นที่
๒. การเผยแพร่กิจกรรม การประชาสัมพันธ์และถ่ายทอด หรือให้บริการทางวิชาการด้านทรัพยากรป่าไม้ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
๓. สนับสนุน ประสานงาน และติดตามการปฏิบัติงานของสวนรุกขชาติ สถานีวิจัย หรือโครงการ หรือแหล่งทดลองทางวิชาการในพื้นที่ความรับผิดชอบ

ส่วนที่ ๒ ผลงานที่เป็นผลการปฏิบัติงานหรือผลสำเร็จของงาน

๑. เรื่อง การประยุกต์องค์ความรู้และผลงานการศึกษาวิจัยด้านการจัดการต้นน้ำ เพื่อการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ระบบนิเวศป่าต้นน้ำจังหวัดระยอง ของสถานีวิจัยต้นน้ำชายฝั่งทะเลตะวันออก

๒. ระยะเวลาที่ดำเนินการ.....ปี พ.ศ. ๒๕๖๔.....

๓. ความรู้ ความชำนาญงาน หรือความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ที่ใช้ในการปฏิบัติงาน

๑. องค์ความรู้ด้านระบบนิเวศและการจัดการต้นน้ำ
๒. องค์ความรู้ด้านระบบนิเวศป่าไม้ สัตว์ป่า พันธุ์ไม้ ภูเขาไฟ ฝายต้นน้ำ
๓. การศึกษาและเรียนรู้ โครงการพระราชดำริ และการน้อมนำศาสตร์พระราชมาประยุกต์ใช้ในการจัดทำแหล่งเรียนรู้
๔. ความรู้ด้านนันทนาการ การออกแบบการปรับปรุงภูมิทัศน์ (Landscape) และการสื่อความหมาย
๕. ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานในสถานีวิจัยต้นน้ำชายฝั่งทะเลตะวันออก และได้รวบรวมข้อมูลผลการศึกษา วิจัย และการเก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องด้านระบบนิเวศป่าต้นน้ำ ข้อมูลอุตุ-อุทกวิทยา ข้อมูลแปลงศึกษาระบบหมุนเวียนของน้ำและดิน และแปลงทดลองต่างๆ มาประยุกต์เพื่อใช้ในการจัดทำแหล่งเรียนรู้ระบบนิเวศป่าต้นน้ำของจังหวัดระยอง

๔. สรุปสาระสำคัญ ขั้นตอนการดำเนินงาน และเป้าหมายของงาน

จากนโยบายของรัฐบาลตามเป้าหมายของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ การจัดการป่าไม้และความหลากหลายทางชีวภาพ กลยุทธ์ที่ ๒ เพิ่มพื้นที่ป่าไม้ และพื้นที่สีเขียว ให้เป็นไปตามเป้าหมายพื้นที่ป่าไม้ คือ ร้อยละ ๔๐ ของพื้นที่ประเทศ และกลยุทธ์ที่ ๘. บริหารจัดการที่ดินเพื่อให้ชุมชนอยู่อาศัยและใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน นั้น สถานีวิจัยต้นน้ำชายฝั่งทะเลตะวันออก จ.ระยอง ซึ่งเป็นหน่วยงานระดับพื้นที่ ของสำนักอนุรักษ์และจัดการต้นน้ำ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้ปฏิบัติภารกิจหลักในการศึกษาวิจัยด้านระบบนิเวศป่าต้นน้ำ เพื่อนำผลงานไปใช้ในการบริหารจัดการป่าต้นน้ำและทรัพยากรป่าไม้ให้สามารถใช้ประโยชน์ทั้งทางตรงและทางอ้อมอย่างยั่งยืน นอกจากนี้ยังมีหน้าที่ในการบริการองค์ความรู้ด้านระบบนิเวศป่าต้นน้ำ และทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่าแก่ประชาชนทั่วไป ได้เข้ามาศึกษาเรียนรู้และสามารถท่องเที่ยวชมความงามของป่าต้นน้ำและทรัพยากรในพื้นที่ ซึ่งเป็ภารกิจหลักหนึ่งในการสร้างความรู้ ความเข้าใจ และแนวร่วมด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติป่าไม้ แก่ผู้มาเยือน

สำหรับสถานการณ์พื้นที่ป่าต้นน้ำในจังหวัดระยอง ซึ่งโดยรอบพื้นที่ มีความต้องการในการใช้ประโยชน์ที่ดินค่อนข้างสูง มีการบุกรุกเพื่อเปลี่ยนแปลงที่ดินไปใช้ประโยชน์ด้านอื่นที่ไม่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่จริงมากขึ้น ดังนั้นการสร้างแหล่งเรียนรู้ระบบนิเวศป่าต้นน้ำ เพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียน นักศึกษา ประชาชนและนักท่องเที่ยวทั่วไปได้มาสัมผัสและเรียนรู้ผ่านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของแหล่งเรียนรู้ฯ ถือเป็นยุทธศาสตร์ชาติ และสนองนโยบายรัฐบาลในการสร้างความรู้ ความเข้าใจและตระหนักถึงผลกระทบด้านต่างๆ ที่เกิดจากการมีและไม่มีป่าต้นน้ำ อันจะนำมาซึ่งการสร้างเครือข่ายแนวร่วมด้านการอนุรักษ์และดูแลรักษาพื้นที่สีเขียวให้คงอยู่ในพื้นที่ต่อไป

ซึ่งด้วยลักษณะและศักยภาพของพื้นที่สถานีวิจัยต้นน้ำชายฝั่งทะเลตะวันออก จ.ระยอง ที่ตั้งอยู่ในเทือกเขาเขาตา-เขาท่าฉุด ยังคงมีสภาพป่าที่อุดมสมบูรณ์มากที่สุดและอยู่ใกล้เมืองมากที่สุดแห่งหนึ่งในจังหวัดระยอง ถือได้ว่ามีศักยภาพสูงที่จะพัฒนาให้เป็นแหล่งเรียนรู้ระบบนิเวศป่าต้นน้ำที่สำคัญของจังหวัดระยอง ประกอบกับสถานีวิจัยต้นน้ำชายฝั่งทะเลตะวันออก เป็นหน่วยงานหลักที่ได้ดำเนินงานด้านการศึกษา

และวิจัยและมีฐานข้อมูลทางวิชาการด้านระบบนิเวศป่าต้นน้ำ ที่รวบรวมไว้อย่างต่อเนื่อง ซึ่งนอกจากการนำฐานข้อมูลไปใช้เป็นเพื่อการวางแผนและบริหารจัดการในรูปแบบฐานข้อมูลทางวิชาการแล้ว การนำข้อมูลมาประยุกต์ใช้เพื่อถ่ายทอด และนำเสนอต่อสาธารณชน ผ่านกระบวนการเรียนรู้และสื่อความหมายในแหล่งเรียนรู้ทางธรรมชาติ นับได้ว่าเป็นงานเชิงรุกที่จะช่วยสนับสนุนให้ภารกิจงานของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการสร้างความตระหนักรู้และการปลูกสร้างจิตสำนึก ให้ประชาชนเห็นคุณค่าในการรักษาป่าต้นน้ำของประเทศชาติได้อีกทางหนึ่ง

ซึ่งมีวัตถุประสงค์/เป้าหมายในการพัฒนาให้เป็นแหล่งเรียนรู้ระบบนิเวศป่าต้นน้ำที่สำคัญของจังหวัดระยอง ดังนี้

๑) เพื่อประยุกต์องค์ความรู้ด้านการจัดการต้นน้ำและข้อมูลจากผลการศึกษาวิจัย มาถ่ายทอดและสื่อความหมายผ่านกิจกรรมในแหล่งเรียนรู้ระบบนิเวศป่าต้นน้ำของจังหวัดระยอง

๒) เพื่อเพิ่ม Land Mark แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศให้มีความหลากหลาย และมีความเชื่อมโยงและต่อเนื่องกับเส้นทางท่องเที่ยวเขาเขายตา และสวนผลไม้ตะพง

๓) เพื่อให้เยาวชน ประชาชนทั่วไปได้เข้ามาศึกษาเรียนรู้ เกิดความรู้ ความเข้าใจและเกิดจิตสำนึกที่ดีต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้และป่าต้นน้ำ

๔) เพื่อสร้างเครือข่ายแนวร่วมด้านการอนุรักษ์ป่าต้นน้ำและทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่ป่าอนุรักษ์

โดยมีกลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ เยาวชน นักเรียน นักศึกษา ประชาชน และนักท่องเที่ยวทั่วไป ประมาณปีละมากกว่า ๕๐,๐๐๐ คน และคาดว่าจะเพิ่มขึ้นทุกๆ ปี ได้เข้ามาศึกษาเรียนรู้และท่องเที่ยวระบบนิเวศป่าต้นน้ำ และเชื่อมโยงต่อเนื่องไปยังแหล่งท่องเที่ยวใกล้เคียง

ขั้นตอนการดำเนินงาน ประกอบด้วย

๑) วางแผนการดำเนินงาน โดยรวบรวมองค์ความรู้ด้านการจัดการระบบนิเวศป่าต้นน้ำ ด้านต่างๆ มาประยุกต์และเรียบเรียงเนื้อหาให้สามารถอธิบายและสื่อสาร เข้าใจง่าย ผ่านกระบวนการสื่อความหมายธรรมชาติ ดังนี้

๑.๑) องค์ความรู้เรื่องระบบนิเวศป่าต้นน้ำ ประกอบด้วย คุณค่าและความสำคัญของการมี/ไม่มีป่าต้นน้ำ ชนิดป่าในประเทศไทย การให้ปริมาณน้ำฝนของป่าแต่ละชนิด ข้อมูลอุตุ-อุทกวิทยา การศึกษาระบบหมุนเวียนของน้ำ

๑.๒) ความรู้เรื่องนิเวศป่าไม้ เพื่อประกอบการจัดทำข้อมูล ป้ายสื่อความหมายธรรมชาติ ด้านชนิดพันธุ์ไม้ สัตว์ป่า และสิ่งมีชีวิต และสิ่งแวดล้อมที่เชื่อมโยงในระบบนิเวศป่าต้นน้ำ

๑.๓) ความรู้เรื่องหญ้าแฝก ประกอบด้วย รายละเอียดประเภทของแฝก ชนิดของแฝก การนำหญ้าแฝกไปใช้ประโยชน์ในด้านต่างๆ การสาธิตการปลูกหญ้าแฝก เพื่อวัตถุประสงค์ในด้านต่างๆ

๑.๔) ความรู้เรื่องฝายต้นน้ำ ประกอบด้วย วัตถุประสงค์และรูปแบบของฝายต้นน้ำ ประโยชน์ของฝายต้นน้ำลำธาร การสาธิตรูปแบบฝายต้นน้ำลำธาร

๑.๕) องค์ความรู้เรื่องการอนุรักษ์ดินและน้ำ การปลูกหญ้าแฝก การจัดทำฝายต้นน้ำลำธาร ตามโครงการพระราชดำริ ของพระราชสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙

๑.๖) องค์ความรู้ด้านการสื่อความหมายธรรมชาติ ประกอบด้วย การกำหนดรูปแบบเส้นทางศึกษาธรรมชาติ การกำหนดเค้าโครงการสื่อความหมาย เส้นทางศึกษาธรรมชาติระบบนิเวศป่าต้นน้ำ การจัดทำป้ายสื่อความหมายธรรมชาติ การออกแบบคู่มือสำหรับเด็กเยาวชน เข้าไปศึกษาเรียนรู้ในรูปแบบหมู่คณะ

๒) ดำเนินการจัดทำแหล่งเรียนรู้ระบบนิเวศป่าต้นน้ำ ประกอบ

๒.๑) กิจกรรมปรับปรุงภูมิทัศน์ เพื่อปรับปรุงพื้นที่ให้มีความเหมาะสมต่อการเป็นแหล่งเรียนรู้ โดยกำหนดผังบริเวณต่างๆ ให้มีความสอดคล้อง เกิดความต่อเนื่องและเชื่อมโยงกันของกิจกรรม เพื่อให้ผู้เข้ามาเยี่ยมชมได้รับความรู้ ความเข้าใจ และได้รับประสบการณ์ที่ดีกลับไป และเกิดประสิทธิภาพในการบริหารจัดการพื้นที่

๒.๒) จัดทำเส้นทางศึกษาธรรมชาติ โดยกำหนดรูปแบบเส้นทางให้มีระยะทางที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ ไม่สั้นหรือยาวจนเกินไป เพื่อให้ผู้เข้าไปใช้ประโยชน์ไม่รู้สึกเหนื่อยมากเกินไป จนส่งผลให้ขาดความตื่นตัว น่าสนใจและไม่ได้รับประสบการณ์ที่ดีกลับไป โดยเส้นทางในแหล่งเรียนรู้ระบบนิเวศป่าต้นน้ำ จังหวัดระยอง กำหนดเส้นทางระยะทาง ประมาณ ๑ กม. มีลักษณะเป็นวงรอบ เข้า-ออก คนละทาง มีป้ายสถานีสื่อความหมายที่แสดงถึงคุณค่าของระบบนิเวศป่าต้นน้ำ และการเชื่อมโยงของระบบนิเวศในพื้นที่ มีรายละเอียดอธิบายลักษณะเส้นทางโดยสังเขป เช่น ลักษณะเส้นทาง ระยะทาง/ระยะเวลาโดยประมาณ ข้อปฏิบัติในการใช้เส้นทาง เป็นต้น

๒.๓) ออกแบบและจัดทำป้ายสื่อความหมายระบบนิเวศป่าต้นน้ำ/แผ่นพับโบรชัวร์ ที่นำองค์ความรู้ด้านต่างๆ มาเรียบเรียงเพื่อสื่อความหมายในลักษณะรูปแบบเนื้อหาที่เข้าใจง่าย เนื้อหาไม่มาก เน้นการสื่อด้วยรูปภาพ เพื่อดึงดูดความสนใจแก่ผู้มาเยี่ยมชม

รูปแบบการจัดทำเนื้อหาสื่อความหมายด้วยวัสดุอะลูมิเนียมคอมโพสิต (กว้าง ๗๐ X สูง ๕๕ ซม.)

รูปแบบการจัดทำเนื้อหาสื่อความหมายด้วยวัสดุอะลูมิเนียมคอมโพสิต (กว้าง ๕๕X สูง ๖๕ ซม.)

รูปแบบป้ายพันธุ์ไม้ จัดทำด้วยวัสดุอะลูมิเนียมคอมโพสิต (กว้าง ๓๐ X สูง ๒๕ ซม.)

รูปแบบแผ่นพับประชาสัมพันธ์ ขนาด A๓ กระดาษอาร์ตมัน ๑๖๐ แกรม พิมพ์ ๔ สี ๒ ด้าน

๒.๔) การจัดทำแหล่งเรียนรู้การปลูกหญ้าแฝก โดยนำหญ้าแฝกทั้ง ๒ ประเภท ได้แก่ หญ้าแฝกกลุ่ม และหญ้าแฝกดอน โดยแยกหญ้าแฝกสายพันธุ์ชนิดต่างๆ มาปลูกแสดง เพื่อสาธิตรูปแบบการนำไปใช้ประโยชน์ในลักษณะต่างๆ เช่น ปลูกครอบคลองน้ำ เพื่อควบคุมร่องน้ำ ลดการพังทลายและการกัดเซาะตลิ่ง การปลูกรอบโคนต้นน้ำเพื่อเก็บกักความชุ่มชื้น และรักษาธาตุอาหารรอบโคนต้นไม้ ประกอบการจัดแสดงข้อมูลหญ้าแฝกผ่านป้ายสื่อความหมาย

๒.๕) การจัดทำแหล่งเรียนรู้สาธิตการจัดทำฝายต้นน้ำลำธาร โดยการจัดทำฝายต้นน้ำลำธารแบบผสมผสาน ซึ่งเป็นฝายอย่างง่ายที่สร้างขึ้นเพื่อขวางทางเดินของน้ำในลำธาร หรือร่องน้ำ โดยอาศัยรูปแบบของฝายแม้วตามแนวพระราชดำริที่ใช้วัสดุหาง่ายในท้องถิ่นมาพัฒนาใช้ ประกอบด้วยกิ่งไม้ ไม้ไผ่ และก้อนหิน

๕. ผลสำเร็จของงาน (เชิงปริมาณ/คุณภาพ)

ผลสำเร็จเชิงปริมาณ:

๑. สถานีวิจัยต้นน้ำชายฝั่งทะเลตะวันออกมีแหล่งเรียนรู้ระบบนิเวศป่าต้นน้ำ เพื่อให้บริการองค์ความรู้ และแหล่งเรียนรู้ แก่สาธารณชน จำนวน ๑ แห่ง

๒. มีเส้นทางศึกษาธรรมชาติ ป้ายสื่อความหมาย แผ่นพับประชาสัมพันธ์ แหล่งสาธิตการปลูกหญ้าแฝก และแหล่งสาธิตการสร้างฝายต้นน้ำลำธาร ตามเป้าหมายโครงการ

๓. เยาวชน และประชาชนทั่วไปที่เข้ามาเรียนรู้ได้รับความรู้ ความเข้าใจและจิตสำนึกที่ดีต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และมีความพึงพอใจในภาพรวมจากการเข้ามาทำกิจกรรมและจากแบบสอบถามมากกว่าร้อยละ ๘๐

๔. สามารถรองรับการเข้ามาใช้บริการเพื่อดำเนินกิจกรรมค่ายเยาวชน เพื่อศึกษาเรียนรู้ระบบนิเวศป่าต้นน้ำและทรัพยากรต่างๆในพื้นที่ มีเครือข่ายเยาวชนด้านการอนุรักษ์เพิ่มขึ้นทุกปี จากการฝึกอบรมค่ายเยาวชนรักษ์ป่าต้นน้ำ ไม่น้อยกว่าจำนวน ๒ รุ่น/ปี รุ่นละ ๑๐๐ คน

ผลสำเร็จเชิงคุณภาพ:

๑. มิติด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม: สถานีวิจัยต้นน้ำชายฝั่งทะเลตะวันออกจังหวัดระยอง มีการประยุกต์องค์ความรู้ด้านระบบนิเวศป่าต้นน้ำและผลการวิจัย การทดลอง ของสถานีวิจัยต้นน้ำมาพัฒนาแหล่งเรียนรู้ระบบนิเวศป่าต้นน้ำที่สามารถให้บริการองค์ความรู้ด้านทรัพยากรป่าไม้แก่สาธารณชนได้

๒. มิติด้านสังคม: เยาวชน นักเรียน นักศึกษา ประชาชน และนักท่องเที่ยวทั่วไป ที่เข้ามาศึกษาเรียนรู้และท่องเที่ยวแหล่งเรียนรู้ระบบนิเวศป่าต้นน้ำ เกิดความรู้ ความเข้าใจระบบนิเวศป่าต้นน้ำมากขึ้น และส่งผลต่อความตระหนักถึงคุณค่าของการรักษาระบบนิเวศป่าต้นน้ำของประเทศชาติ

๓. มิติด้านเศรษฐกิจ: เป็นการเพิ่มแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศแหล่งใหม่ บริเวณเส้นทางท่องเที่ยวเขาขยายตา ให้มีความหลากหลาย ดึงดูดให้นักท่องเที่ยวมาท่องเที่ยว และสร้างรายได้และเศรษฐกิจในภาพรวมแก่ชุมชนเพิ่มขึ้น

๖. การนำไปใช้ประโยชน์/ผลกระทบ

๑. สถานีวิจัยต้นน้ำชายฝั่งทะเลตะวันออก รวมถึงจังหวัดระยองมีแหล่งเรียนรู้ระบบนิเวศป่าต้นน้ำเพื่อให้บริการแก่สาธารณชนและนักท่องเที่ยวทั่วไปได้เข้ามาศึกษาเรียนรู้และสร้างจิตสำนึกที่ดีต่อการดูแลรักษาระบบนิเวศป่าต้นน้ำในพื้นที่

๒. เพิ่มแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่และเกิดความเชื่อมโยงไปยังแหล่งท่องเที่ยวต่างๆในพื้นที่รอบๆเขาขยายตา

๓. แหล่งเรียนรู้ได้รับการพัฒนาและการประชาสัมพันธ์ ส่งผลให้มีนักท่องเที่ยวเข้าท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น ก่อให้เกิดผลดีต่อเศรษฐกิจและรายได้ของชุมชน

๗. ความยุ่งยากและซับซ้อนในการดำเนินการ

เนื่องจากองค์ความรู้ระบบนิเวศป่าต้นน้ำ เป็นฐานข้อมูลทางวิชาการ ซึ่งในการเริ่มต้นโครงการเพื่อจัดทำแหล่งเรียนรู้ระบบนิเวศป่าต้นน้ำ จำเป็นจะต้องมีการวางแผน และรวบรวมองค์ความรู้ด้านต่างๆ ให้ครอบคลุม และสามารถนำมาประยุกต์จัดทำและเรียบเรียงข้อมูลทางด้านวิชาการให้สามารถสื่อสารและนำเสนอในรูปแบบที่สามารถเข้าใจได้ง่าย ดึงดูดให้ผู้เข้ามาเยี่ยมชม โดยเฉพาะเยาวชน ได้รับความรู้ ความเข้าใจ และเกิดความกระตือรือร้น และความรู้สึกระทึกใจที่ได้เข้ามาศึกษาเรียนรู้ อีกทั้งในการวางแผนและวางรูปแบบกิจกรรม จำเป็นจะต้องมีความรู้ ความเข้าใจ ในการวางรูปแบบกิจกรรมในแต่ละส่วน ให้เกิดความเชื่อมโยงกัน ตั้งแต่ต้นกิจกรรม-ปลายกิจกรรม นอกจากความพร้อมของสถานที่แล้วตัวแปรที่สำคัญที่จะส่งผลต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการให้บริการแหล่งเรียนรู้ คือ เจ้าหน้าที่ที่ให้บริการแหล่งเรียนรู้ ที่จำเป็นต้องได้รับการฝึกฝน และเข้าใจในสิ่งที่จะให้บริการและสื่อความหมาย ดังนั้น จึงจำเป็นต้องมีการฝึกอบรมในการเป็นวิทยากร และการสื่อความหมายธรรมชาติและสร้างทีมเพื่อให้มีความพร้อมในการให้บริการและสามารถปฏิบัติงานทดแทนกันได้

๘. ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการ

๑. เนื่องจากการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ มีกิจกรรมหลายส่วนที่จะต้องดำเนินการ ซึ่งบางช่วงอาจเจอปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานจากสภาพอากาศ เช่น พายุ และฝน ที่การทำงานอาจล่าช้าบ้าง

๒. เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานสื่อความหมาย ส่วนใหญ่เป็นลูกจ้างชั่วคราว มีการย้ายเข้า-ออกบ่อย ส่งผลให้กำลังเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติงานเป็นทีม สะดุด และจำเป็นต้องมีการฝึกอบรมกันใหม่

๙. ข้อเสนอแนะ

๑. วางแผนการทำงาน และหาผู้รับเหมาจ้างงานย่อยในแต่ละส่วน เพื่อลดความล่าช้าในการดำเนินการ

๒. จัดทำคู่มือสำหรับเจ้าหน้าที่สื่อความหมาย เพื่อให้การปฏิบัติงานสื่อความหมายแก่ผู้มาเยี่ยมชม มีความถูกต้องตามหลักวิชาการ เป็นไปในลักษณะเดียวกัน ลดความคลาดเคลื่อนและความผิดพลาดของข้อมูลที่เจ้าหน้าที่แต่ละคนปฏิบัติงาน อีกทั้งหากมีการปรับเปลี่ยนหัวหน้าหน่วยงานหรือเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงาน ซึ่งคนใหม่ก็ยังสามารถเรียนรู้และสามารถดำเนินการได้อย่างถูกต้องและเกิดความต่อเนื่องในการปฏิบัติงานในแหล่งเรียนรู้ระบบนิเวศป่าต้นน้ำได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลตามเป้าหมายได้

๑๐. การเผยแพร่ผลงาน (ถ้ามี)

มีการเผยแพร่ผลงานเพื่อประชาสัมพันธ์ให้สาธารณชนเข้ามาใช้ประโยชน์ ผ่านสื่อออนไลน์ ได้แก่ Facebook เว็บไซต์หน่วยงาน สื่อประชาสัมพันธ์วิทยุท้องถิ่น และจังหวัด รวมถึงการจัดทำแผ่นพับประชาสัมพันธ์

๑๑. ผู้ร่วมดำเนินการ (ถ้ามี)

- (๑) สัดส่วนของผลงาน %
(๒) สัดส่วนของผลงาน %
(๓) สัดส่วนของผลงาน %

ขอรับรองว่าผลงานดังกล่าวข้างต้นเป็นความจริงทุกประการ

(ลงชื่อ) ผู้ขอประเมิน

(.....นางสาวช่อผกา วงศ์จอม.....)

วันที่..... ๙./.....มกราคม...../.....๒๕๖๗.....

ขอรับรองว่าสัดส่วนการดำเนินการข้างต้นเป็นความจริงทุกประการ

รายชื่อผู้มีส่วนร่วมในผลงาน	ลายมือชื่อ
(๑) -	-
(๒)	
(๓)	

ได้ตรวจสอบแล้วขอรับรองว่าผลงานดังกล่าวข้างต้นถูกต้องตรงกับความเป็นจริงทุกประการ

(ลงชื่อ)
(นายสมโภชน์ เทียงจิตต์)

(.....ผู้อำนวยการส่วนประสานโครงการพระราชดำริและกิจการพิเศษ
(ตำแหน่ง).....)

วันที่..... 12 ม.ค. 2567

(ผู้บังคับบัญชาที่กำกับดูแล)

(ลงชื่อ)
(นายประสงค์ สุวรรณโชติ)

(.....ผู้อำนวยการบำนาญการพิเศษ รักษาการ
(ตำแหน่ง).....)

วันที่..... 2 ม.ค. 2567

(ผู้อำนวยการกอง/สำนัก ขึ้นไป)

- หมายเหตุ : ๑. คำรับรองจากผู้บังคับบัญชาอย่างน้อยสองระดับ คือ ผู้บังคับบัญชาที่กำกับดูแล และผู้บังคับบัญชาที่เหนือขึ้นไป
อีกหนึ่งระดับ เว้นแต่ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาดังกล่าวเป็นบุคคลคนเดียวก็ให้คำรับรองหนึ่งระดับได้
๒. การเสนอผลงานให้มีความยาวไม่น้อยกว่า ๕ หน้ากระดาษ A4

**แบบการเสนอข้อเสนอแนวความคิดการพัฒนาหรือปรับปรุงงาน
(ระดับชำนาญการ และระดับชำนาญการพิเศษ)**

๑. เรื่อง การเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการให้บริการองค์ความรู้และแหล่งเรียนรู้ระบบนิเวศป่าต้นน้ำ กรณีการนำหญ้าแฝกไปใช้เพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำตามแนวพระราชดำริ

๒. หลักการและเหตุผล

ปัญหาการชะล้างพังทลายของดิน นับได้ว่า เป็นปัญหาใหญ่ของประเทศ ที่ส่งผลกระทบต่อสภาพพื้นที่หลายแห่งโดยเฉพาะ พื้นที่ป่าต้นน้ำ พื้นที่ลาดชันเชิงเขา ซึ่งจากปัญหาดังกล่าว พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๙ ได้ทรงมีพระราชดำริให้หน่วยงานราชการ ศึกษาและทดลอง นำหญ้าแฝก มาศึกษาวิจัยทดลองปลูกเพื่อช่วยอนุรักษ์ดินและน้ำ และสิ่งแวดล้อมให้ดียิ่งขึ้น ซึ่ง จากการทดลองปลูกหญ้าแฝก พบว่าหญ้าแฝกเป็นพืชมหัศจรรย์ ที่มีคุณสมบัติในการอนุรักษ์ดินและน้ำได้เป็นอย่างดี มีความเหมาะสมอย่างยิ่งที่จะเพาะขยายพันธุ์และส่งเสริมให้ประชาชนได้นำไปปลูก เพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ และลดผลกระทบต่อการชะล้างพังทลายของดิน รวมถึงใช้ในการเกษตรได้เป็นอย่างดี

อย่างไรก็ดี จากการติดตามประเมินผลการนำหญ้าแฝกไปปลูกเพื่อวัตถุประสงค์ต่างๆ ของประชาชนพบว่า หากประชาชนจะนำหญ้าแฝก ไปปลูกเพื่อประโยชน์ในด้านต่างๆ ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด จำเป็นจะต้องได้รับความรู้ คำแนะนำ และการจัดแสดงสาธิตการปลูก เพื่อวัตถุประสงค์ต่างๆ จากหน่วยงานที่ส่งเสริมและแจกจ่าย เพื่อให้ประชาชนหรือหน่วยงานต่างๆ นำไปปลูกให้มีประสิทธิภาพ และเกิดประโยชน์สูงสุด เช่น การเลือกประเภท และชนิดของหญ้าแฝก ตามความเหมาะสมของสภาพพื้นที่ วิธีและรูปแบบการปลูกแบบต่างๆ เช่น การปลูกเพื่อป้องกันการชะล้างพังทลาย การควบคุมร่องน้ำและทางน้ำ เป็นต้น

๓. บทวิเคราะห์/แนวความคิด/ข้อเสนอ และข้อจำกัดที่อาจเกิดขึ้นและแนวทางแก้ไข

เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อประชาชนในพื้นที่รวมถึงประโยชน์ต่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ ตามพระปณิธานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๙ ในการทรงมีพระราชดำริให้หน่วยงานราชการเพาะขยายพันธุ์และส่งเสริมให้ประชาชน นำไปปลูกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ และลดผลกระทบต่อการพังทลายของดิน บนพื้นที่สูงชันรอบป่าต้นน้ำนั้น ดังนั้น หน่วยงานราชการ รวมถึงกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช ซึ่งมีการกิจในการเพาะขยายพันธุ์หญ้าแฝกเพื่อส่งเสริมและแจกจ่ายให้กับประชาชนและหน่วยงานต่างๆ ควรดำเนินการจัดทำแหล่งเรียนรู้ จัดแสดงรูปแบบชนิดของหญ้าแฝก และสาธิตการปลูกในรูปแบบต่างๆ ในหน่วยงาน ประกอบการสาธิตร่วมกับแนวพระราชดำริด้านต่างๆ ควบคู่กันไป ได้แก่ ฝ่ายชลประทาน การปลูกป่าสามอย่างประโยชน์ ๔ อย่าง โดยเฉพาะในหน่วยจัดการต้นน้ำ ที่ได้รับงบประมาณเพื่อดำเนินการเพาะชำหญ้าแฝกแจกจ่ายประชาชน รวมถึงจัดทำเอกสารเผยแพร่ประชาสัมพันธ์องค์ความรู้ให้เพียงพอสำหรับแจกจ่ายให้ประชาชนทั่วไปได้เห็นวิธีการปลูกที่ถูกต้อง อันจะก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดทั้งต่อประชาชน และหน่วยงานต่างๆ ที่นำไปปลูกและต่อประเทศชาติในภาพรวม

๔. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- ๑..หน่วยงาน/บุคลากรมีความพร้อมทั้งในเรื่องของกล้าแฝกที่จะแจกจ่าย สามารถถ่ายทอดองค์ความรู้ผ่านแหล่งเรียนรู้ การจัดแสดงสถิติการปลูกหญ้าแฝกในรูปแบบต่างๆ
๒. ประชาชนและหน่วยงานต่างๆได้รับความรู้ ความเข้าใจในการนำหญ้าแฝก ไปปลูกเพื่อการอนุรักษ์ดิน และน้ำอย่างถูกวิธี และเกิดประโยชน์สูงสุดทั้งทางตรงและทางอ้อม
๓. เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิภาพผลในการลดผลกระทบต้อปัญหาการชะล้างพังทลายของดินในพื้นที่ ป่าต้นน้ำ และพื้นที่สูงชัน อันเป็นประโยชน์ในภาพรวมต่อการจัดการระบบนิเวศป่าต้นน้ำและพื้นที่ป่าอนุรักษ์

๕. ตัวชี้วัดความสำเร็จ

๑. หน่วยงานที่ได้รับงบประมาณในการส่งเสริมและเพาะชำกล้าแฝกเพื่อแจกจ่าย มีความพร้อมทั้งในด้านบุคลากรและสถานที่ที่สามารถให้บริการองค์ความรู้ แหล่งเรียนรู้และข้อมูลที่เกี่ยวข้องเพื่อการใช้บริการแก่ประชาชนที่มาขอรับกล้าหญ้าแฝก
๒. มีการติดตามประเมินผล หลังการปลูก โดยประชาชน จำนวนมากกว่า ๖๐ % ที่นำกล้าหญ้าแฝกไปปลูกมีอัตราการรอดตายของหญ้าแฝกที่ปลูกมากกว่า ๗๐ % และปลูกได้ถูกต้องตามหลักวิชาการ ที่หน่วยงานได้แนะนำ และเกิดประสิทธิภาพผลตามวัตถุประสงค์ของการนำไปปลูกมากกว่า ๘๐ % ต่อราย

(ลงชื่อ)

(.....นางสาวช่อผกา วงศ์จอม.....)

วันที่.....๙ /มกราคม../...๒๕๖๗.....

ผู้ขอประเมิน